

Pomhaj Boh!

Cíklo 7.
18. febr.

Létnik 10.
1900.

Serbske njeđželske īopjenka.

Wudawaju ſo kózdu ſobotu w Šsmolerjez knihicjischcérni w Budyschinje a ſu tam doſtac̄ ſa ſchtwórlétneju pſchedplatu 40 np.

Seragesima.

2. Korintiſſich 12, 7—9.

A ſo bých ſo ja tých wýšokich ſjewjenjow pſches měru njeſchesshénýl, je mi daty kol do cžela, ſatanowy jandžel, kíž by mje ſpijacežu bil, ſo ſo ja njebych pſches měru poſběhnyl. Sa to ſym ja tsi króz teho knjesa proſyl, ſo by wote mije woſtupil. A wón je ke mni prajil: Doſcž maſch na mojej hnadle, pſchetož moja móz je w ſlabych mózna. Teho dla chzu ſo ja najradſcho ſwojeje ſlaboſče khwalic̄, ſo by ta móz khryſtu ſowa we mni pſchebývala.

Porečko je ſchtó ſwojeho hnadneho ſchtanta tak wěſty byl jako ſwj. Pawoł. Wón móže prajic̄: „Mí je ſo ſmilnoſcz doſtala, ſ Božeje hnady ſym, ſchtož ſym, jeho hnada njeje podarmo na mni dželala, dale je mi pſchi poſožena króna teje pravdoſče“. Ale kaž ſtari wo Pětrje praja, ſo je jemu wot noz̄ jeho ſaprečza ſem ſtajnje ſylsa na wózku wiſala, tak Pawoła pſchezo ſažo čorna ruka ſ dnjom mlođoſče pſchima a džerzi jemu tu krej ſchępana a tých druhich, kotrychž běſche ſwjaſaných do Jeruſalema pſchivjedl, pſched wocži. Tón njeſcheczel ſ tutym dopomjenjem ſaž ſpijacežu na jeho ſwědomnje bije, cžezka ſrudoba panje na jeho duschu, a tak rucze hac̄ ſo khwalic̄ chze, tamna ſtara wina ſo jemu kaž kol, na kotrymž ſo ſloſtnik kole, pſches wutrobu a myſl dréje. Te ſamjenje, kotrež ſu na ſchępana panyle, padaju jemu na duschu,

a hloſ jemu pſchiwoła: „Ty jeno mjelež, na twojej mlođeſci leži pſchecžežka wina“. Tsi króz je teho knjesa proſyl, ſo by tola tutu cžwilu wot njeho wſal. Ale je to woſtomljenje doſtał: Doſcž maſch na mojej hnadle, pſchetož moja móz je w ſlabych mózna. Budž ſpoſojom, ſo ſy hnadu namakał; dyrbi tuto dopomjenje na twojim ſwědomnju ležo woſtac̄ kaž cžezki ſamjen; hdyž wone tebie dele džerzi, dha wſchaf ſym najmožniſchi w tebi“. Tak woſtaji tón knjes někotremužkuſi wobroczenemu a wobhnadzenemu ſ jeho prjedawſchego hréſchneho živjenja ſamjen w ſwědomnju ležo; ale tež tutón ſamjen je žohnowanje. Njeſadžewa hnadle, ale ſadžewa wſchaf ſapomjenju do stareho hrécha, wucži ſo na ſedžbu brac̄ a mudrie khodžic̄. Tak drje je nam wſchitkim ſ mlođych lět ſhem date kol do cžela. Móže wſchelake mjenia měč. Tón jedyn je w cžazju njerofoma ſobu hanil teho knjesa, na jeho ſlowo a na jeho wbohich wěrjazych a tak tu gmejnú Božu ſobu pſchecžehal. Jedyn druhí je ſo na starschimaj cžezko pſchehréſchil, druhí je ſo ſ njeſpočziwoſežu womasal, tsecži je ſwěrnoſcz ſamal, ſchtwóryt je ſo ſ zuſym ſublom wobohac̄il. Je-li nětk tež tón knjes hréch wodał, dha ſo tola nihdý zyle ſ pomjatka njeſhubi. S cžazami tón knjes kolej kónčik woſlama, w druhich cžazach ma ſažo nowy kónčik, kała a boli jara. Je pač džiwna hnada Boža, ſo tón kol runje potom ſažo kónčik doſtawa, ſo runje potom wjereži a kała, hdyž cžemny ſebje a druhich khwalic̄. Njejsy jo nihdý ſhonil, ſo runje potom kaž wótry ſchip do dusche lecži a kſhidla nahle

wózlabnu? Ma kózdy hwoj kóz w czéle, a schtož tón snaje a cjuje, tón ho khvalenja wostaji.

Prjecž se hwtelkym njerjadom,
Kíž mje w myßlach jima!
Wón se hwojim bohatstwom
Na mni knjeſtvo nima.
Ja nětk Jesom Chrystuſa
Lubowacž chzu zyle.
Nicžo, schtož hwt lubo ma,
Prawje njeswieſeli.
Hamjen.

Puczowanje po Božim pišmje abo taſle myſle nadendzech, Bože kłowo c̄itajo.

Podawa hwerñy c̄itář „Pomhaj Boh-a“.

(Potraczowanje.)

1. Inhi Mojsažowe, 3. stan.

Luther praji: Tole je preni evangelion a hklubjenje wo Chrystuſu, stało ho na semi, jo by wón hréch, hmjercz a helu pschewinyl a naš wot hadoweje mozy sbóžnych sc̄zinił; do teho wéri Hadam a wschitzh jeho potomniz; psches to je wón był s̄ kſchesczianom, a je był wumozheny po hwojim padze.

A Boh džesche k žonje: „Ty by prenja byla, kotrež by moju kaſnju pschestupila; ty masch tež najbole to ſhonicz, s̄ c̄zimž hym na pschestupjenje s̄ khostanjom hroſyl, a dyrbisich ſtysk a hmjertny strach wobebje c̄zepiecž mēcz, a to runje w twojim wobebithm powołaniu, kotrež by psched mužom doſtała. Chzu tebi jara wjele bołoszow nacžinicž, hdz̄ ty budzech s̄ c̄zeglikm žiwotom; ty dyrbisich s̄ bołoszemu džecži porodzicž, a twoja wola dyribi twojemu mužei poddana bycž. A hacž runjež tebi pschichod se ſtyskami a strachami kiva, dha budże tola twoje požadanje po mužu tak hylne, jo mohlo ho kaž khorosz̄ ſeſdacz. Ty by ho muža wſdała, haj ty by ho nad nim s̄ knjesom poſbehnyla, jeho k pschestupjenju kaſnje Božeje ſawjedziz; teho dla budzech wot nětka wjele bóle wot njeho wotwižna, kafež njeje moje poſtajenie wot ſpocžatka bylo, a wón, tutón wot tebje ſawjedzeny muž, so by wón po mojej woli twój pscheczel bycž mohł, kotrež by žonje, jako hlabſhemu stanę, rady wſchu c̄zecž wopokaſał, budże s̄ knjesom nad tobū.“

A k Hadamej džesche wón: „Dokelž by ty poſluchał hložej twojeje žonh a njeſký poſluchał mojemu hložej, ale by jēdł wot teho drjewa, kotrež czi ſakasach a džach: „Ty njedyrbisich wot njeho jēcž“, dha njedyrbisich wjazh knjes bje wſcheje mjeſh nad ſtwórbu bycž, ſa kafehož běch ja tebje poſtaſil; dha budž ſemja twoje dla ſakſata, s̄ prózu dyrbisich ho ty wot njeje žiwicž twoje žiwe dnj; hórkó budże tebi husto a podarmo budzech ho c̄zasto doſež na njej bědziecž, a tola njebudzech žně twojich prózow dom khwacž.“

Czernje a wóſty budże tebi pložicž, jeśli pilnje twoju rolu nježelaſch; a budzechli pilny, dha czi tola husto doſež hiſchęje njerjada naroscze a wuſhyw poſduſh, a tola budzech na ſemju ſwjasany, dokelž wſchu žiwienſtu potrjebu wot njeje doſtanjeſch; pschetož ſo njeby wjazh plodny ſchtomow w ſahrodze jēdł, kotrež běch tebi k jēdzi poſtaſil, ale ſ kotrejmiž ho njeſký ſpoſkoſil, dyrbisich wot nětka ſela na polu jēcž.

A kaž ratařſte powołanie, ſa tebje najprjodzhy poſtajene, tak budże tež kózdzicžke druhe powołanie a kózdzicžki druhi ſchtant ſa tebje a ſa twojich potomnikow ſ poſlečom wobcežene, a na wſcho budże wojowanje a bědnoſez a nuſa a wjele njetriebawſchego džela ſwjasane. W pocze hwojego woblicza dyrbisich th hwoj khleb jēcž. Tole budże wot nětka stanje ſa tebje a ſa twoje džecži twoje wopratwózite powołanie, hdz̄ běch ſa tebje předny lohke, ſmérne ſahrodniske dželo w paradiſu poſtajene. A tak budże cžaž twojego žiwienja, doniž ho ſkonečne njeſtanje, ſ c̄zimž hym tebi jako ſa tebje poſtajenym dónitom hroſyl: hacž ho do ſemje ſawrōcžſch, ſ kotrejž by wſath; pschetož ty by proch, ſ procha wſath a ſ procha ſtwarzent, a budzech ho, jo by doſtał poſhotaſe ſa twoje ſhreſchenje, ſažo do procha wrózicž.“

Tak wóſmje knjes cžlowjek, kotrež je pychu hwojego duſche wot ho cžiſnýl, jo by jeho poſhotaſ, tež pychu jeho cželneho ſeňſkeho bycža, podajo jeho do wschelakich bědnoſezow a khoroszow

a wſawſchi jemu doſpolne knjeſtvo nad drugimi ſtwarzentami a podajo jeho cželo, ſo by ſhniſe a do procha roſpadnyle.

III. Boh wuhna Hadama a jeho žonu, jimaſ na město ſigowzowych ſchórzuchow ſuſnje ſ fožow ſc̄ziniwſchi, ſe ſahrody Eden a ſaraczi jimaſ puež ſ njebeſſimi ſtražnikami, ſo njemohloj ho tam wjazh wrózicž.

A Hadam po Božej porucznoſeži a pod Božim wodženjom drje hiſchę ſamón džen, hdz̄ běſche ſhreſchil, ſa ſebje a ſa hwoju žonu knjeſej wopor ſſednanja woprowaſche, a pschi tutej ſkladnoſeži preni ras wohlada na ſareſanym, woprowajomnym ſwérječu, kafke ſlědny ſměje hmjercz, jemu a jeho rodej napołożena; tola ſ wěru mozowasche ho wón tež Božeho hklubjenja a w jeje mozy tež pschi pomyslenju na hmjercz ſehraſajo ſo poſbehnywſchi narjeſtny hwojey žonje, kotrež běſche předny „mužia“ mjenowaſ, Jeva, t. j. žiwienje, teho dla, ſo je wona macž wſchitlich živych.

Wón by jej mohł, dokelž ſtej psches nju hréch a hmjercz pschitomny a wjeſelesche ho, ſo Hadam takle hwoju wěru wopokaſa. A Boh tón knjeſ ſc̄zini Hadamej a jeho žonje draſtu wot fožow. Wonaſ běſchtaj hwoju nahotu ſ figowzowymi ſopjenami pschitryloj; tola ſ nimi ſebi wětſik ſehraje a bórsh wone ſahinu. Kože ſareſaných woprowanskich ſwérjatow paſ běch ſa draſtu ſ molom khmaſche, a Boh woblečje jeju ſam ſ tajſej draſtu, tak dopredka na to pokafaſo, ſchto budže něhdj w duchownym naſtupanju cžinicž, hdz̄ prawy a doſpolny wopor ſa hréch pschiudze, hdz̄ budže hréſchny cžlowjek ſ proſetu Jeſajom ſpewacž móz: „Ja ſo wjeſelu w tym knjeſu, a moja duſcha ho ſraduje w mojim Bohu; pschetož wón je mie woblek draſtu teho ſvoža, a ſe ſuſnju prawdoſcze mie wodžel.“

(Potraczowanje.)

Daniela 12, 3.

Hloš: Jeſus moja nadžija.

Zunu we tej wěcznoſeži,
Tam we Božim ſbóžnym raju,
Kaž to wěru ſawěſczi,
Tam ja ſažo teho ſnaju,
Kíž na ſemi hwerñy mie
Stanje k Bohu wodžesche.

Hrimaſche tež husto mi
S Božim kłowom do wutroby,
Dha mie psches to k ſbóžnoſeži
Te wón wodžil pschezo radu,
So bych dostał w njebyju dom,
Sjednoczeny ſ Jeſužom.

Ja ho na to wjeſelu,
Hdz̄ b'dze Boh psched ſuſ ſaž ſtajicž,
Po tym, hdz̄ hwt wopuſhczu,
So móžu ja tehdom prajicž:
„To je tón, kíž wueſeſche
Mje, a k Bohu wodžesche“.

Kubla wěczne doſtanu
S nim we Božim kraſnym raju,
Sbóžny ſ nim tež wostanu,
Zemu ſa to mój džak praju,
S nim chzu Bohu khwalbu dacž,
Džakny khrluſich ſapewacž.

Njeſch dha nětk je, kaž tež chze,
Njeſch mie ludžo hanja w ſwěcze,
Zunu ho mi derje dže,
W njebyju wſchak hmy Bože džecži;
To ja wěru ſawěſcze,
Bohu cžecž do wěcznoſeže.

E. Helaſ.

Mudrich a Hlupiščk.

Woneczanški žwinjazy paſthi mjeſeſche dweju ſynow, nahladneju pacholkow. Taſ běſhtaj mjeſwoči jedyn kaž druh, tak ſo bě ſamo starſhimaj czežka wěz, jeju roſeſnacž. Ale w myſlach a počinkach njebeſhtaj jedyn kaž druh.

Na starſhim ſ wobeju widžachu ludžo bóry, ſo jemu pſchewita hlojčka na ſchiji ſteji. Haj, to bě hižo tehdyn ptytuyč, hdýž hiſhčeze ſuknicžku wuhodžil njebe. Teho dla narjetny jemu zyla wjež Mudrich. — Ale mlódschi ſo ludžom hlupty a czelazny ſdaché, dokelž pomału myſleſche, a druhdy khétero doſho traſeſche, předn hacž ſa něčim pſchińdže; teho dla dachu jemu ludžo pſchimjeno Hlupiščk.

A kaž běſhtaj hločkaj na hlowu, jedyn hinaſchi dyžli druh, tak bě to tež w ſkutkach. Hlajče, tón mudry njebeſche pachol, kaž ſo hluſcha. Wón honjeſche kury, torhaſche po ſerkach dundajo hněſda, bijesche kruwy a mjeſtaſche do pſhow famjenje. A ſvorawſchi něſhto, ičtož prut abo ſij ſawinuje, by to na druhich ſtorežil, a byrnjež tež na ſwojeho bratſka bylo, tak ſo prut a ſij na tajke khribjetu pſchińdže, kiž běchu zyle bjes winy, a wón ſam puſam wuczeſky.

A tajkele njelemanoſče bě hižo ſapocžal, hdýž běſche hiſhčeze w prěnich kholowčkach khodžil. Po tajkich dyrbjeli jemu po prawym Njeđuſhnik rěkač.

Ale doniž běſche we wſchém a na wſchitko mudracž a pſcheſlepaz, měnjačhu ludžo: wón wſchaf je jedlowa pjeſchka, ale hdýž budže wjeſchi, ſo prysle a njeſkutki minu; wón ſměje khmaňſche ſkutki, a ſ tajkej dobrej dohladnej hlowu wón ſaweſče dale pſchińdže a budže ſchtó wě ſak wyſhko ſtač.

Zenož ſtarý naſhonity wumjenkař ſ hlowu wijeſche a tajkim wěſhezenjam druhdy pſchiſtaji: So wón wyſhoko pſchińdže, drje ſo mi ſ wérje podobne ſda, ale hinaſchi hacž wam: wyſhoko ſtacž drje budže wón ſ eježka, ale traſch ſ wyſhoka wiſhacž. — —

Na to waſhnje bě Hlupiščk duſchny a pokhwaleny khlopž. Wón da hněſdam a ptacžkam pokoj, wobkhadžowaſche ſe ſkotom pomału, bě jeho towařcham ſwóliwych a ſnježy te pufi, fotrež bychu hewak Mudricha paſicž dyrbjale, ſczeſpnie.

Po tajkim by ſa njeho pſchimjeno Duſhnik najpſchihódniſche. A dokelž bě wón ſtruchliwy a njechacše ſwětej do wocžow ſtupacž a ſa khwalbu lojicž, praſi zyla wjež: Paſthrež kunka wostanje kunka, kiž njebudže ežaž ſiwiſenja ničo druhe hacž po ſwojim nanje někaſti žwinjazy paſthi.

* * *

W tym ežaſu, hdýž běſhtaj Mudrich a Hlupiščk do połnych lét pſchiſhloj, ſemrě tamniſhi kral a ſawostají jemicžku džowku. Ta běſche kražna kaž róža.

S bliſka a ſ daloka jědžachu mlodži wjerchojo ſzem, ſo bychu kražnu prynzeſu wohladali, a jeli móžno bylo, ju ſa mandželsku doſtali.

Mjes tymi paſ běſche jedyn, kiž chzysche ju pſche wſchu měru radu měcz.

Tej paſ žane myſle na žentwu njendzechu; duž njechacše žanemu muzej poddana bycž. Teho dla wupraji wona ſjawne: „Žanemu nochzu ſo wudacž, khiba temu, kiž mi tſi njemóžne ſkutki wuſonja.“

Duž ſapowě ruku runje kaž wſchém druhim, tež temu, fotryž najbóle wo nju wojowaſche, a ſo ſ nim njeſlubi, tak ſchwarny hacž bě. Ale to bě ſa nju kaž jěd. Nawoženja ſo ſ wjeziwym duchom tak ſphyri, ſo ſebi ſa wulke pjeniſhy czeinkarja naja, ſo by prynzeſhy tak načimil, ſo by woněmil, hacž njeſchińdže czeļowjek, kiž by te tſi ſkutki wuſonjal. To rěka: wotněmicž njemóžne nihdý.

Sſo wě, ſo bě to žaložne horjo, hdýž ſpóſna, ſo jaſyk wjazy rěčecž njecha. A hdýž ſo jej praſi, na ežim to leži, a ſchtó je to jenicžke, ſchtó mohlo ju wumóz, wofſerwi wona khétiſje: „Młodženz, kiž mi ſ tſjomi ſkutkami ſ rěčenju dopomha, teho chzu žona bycž, a býrnięž by na pjezy abo paſthýni rodžený byl.“

Wulke praſchenje nětko po kraju džesche, ſchtó te žadanje je. A džiwnie běchu wotmołwy:

Najprjedy dyrbí ežinjer wſchě muchi a muſhki ſ dwazyczoch kralowſkih konjemzow wuhnacž, ſo tam ani jena wostacž njeſmě.

Potom dyrbí dwazycz měrkow jahlow, do pěſka ſměſchaných, ſwuberačz, tak ſo tau žana wostacž njeđyrbí.

A napožledk dyrbí dwazycz ſlothych paczeſkow, fotrež we hlubokim jeſorje tcža, ſwuczahacž ſo ani parležka na dni njewostanje.

A naježſche je: wón ſ žanemu ſ tychle tſjoch ſkutkow wjazy ežaſa hacž ſe mſchi ſwonjenje njeſmeje. — Se ſpodžiwanjom praſachu ludžo: Schtó by to mohl? Žadžu czeļowjek to njemóže. A ſ teho je widžecž, ſo prynzeſza něma wostanie.

(Štoučenje pſchichodnje.)

Wěnz czeſcze wot wſchelatich róžow.

Hlóž: O, Božo ſak dolho taſ atd.

Knjes Jefuſ ſraji:

Ja ſe czeſczi tam mój wěnz eži dam,
O, duſcha! kiž mi werna,
A w njeſtu tam ſo ſkulbju ſam
Eži, hdýž do ſkola ſwěrnu,
Tež wjedu ja eže je ſwěta,
Hdýž pada czeļna hěta
Na pucžu tu pſches nóznu ežmu,
Hdžež nowy džen ſe ſwita.

Wěnz czeſnym mój b'dže junu twój,
Duſcha, wo fotryž ſo běđiſch,
Wón róże ma, eži kražnoſez da,
Kaž hižo tu jón widžiſch,
A wſchitke, ty je ſnajech wſchě,
Kaž porjadu tu džeja,
Tich barby ſu, kaž widžiſch tu,
A ſak jich mjenia ſměja.

Wěnz ſe czeſczi tam ſyml wil eži ſam,
Hdžež tajke róže kežeja,
W wſchej ſuboſeži, tam w ſahrodže,
S mojoh Gethſemaněja,
Te róże tu eži ſe ſwuczbie ſu,
Kóžda po ſwojej ſwuczbie,
Hdýž fedžbu ty maſch na nje wſchě,
Ty junu njeb'džes hruſe ſrudobje.

Sſněhovka praſi:

Ja prěnja džech a ſe wěnzej běch,
Sſněhovka chzu ja rěkač,
Ja ſwonju eži, tu na ſwěczi,
So pſched ſyml dyrbjich czeſkacž,
Kaž Jefuſ b'dže ſej ſadacž eže,
Hdýž junu pſchińdže ſe ſudu.
Ach khwataj ty, ežiū poſkutu!
To ſwonju ja wſchém' ludu.

Sſyrotka praſi:

Ja niſka ſyml, ſyrotka tým,
Kiž we ſahrodže Božej,
Weje Jefuſ wſa a lubo ma,
O, tajke mam ja ſvože,
We wěnzu tu, eže wučicž chzu,
Kaž Jefuſ horje bjerje,
Hdýž niſki ſy a ponížny,
Maſch ty ſo pſchi nim derje.

Mejska róža praſi:

Hlaj, mje žoltu róžu mejsku,
Tež widžiſch w czeſnym wěnzu,
Kaž rucze tu ja wuſcejeju,
We Božim horzym ſkónzu,
A ſeženje wſchě mi wotpadnje,
So běla moja hlowa,
Dha ſežbuj ty, hdýž ſtarý ſy,
So ſe czeſcžu džes h do rowa.

Lilija praſi:

O, kražna wſcha ſyml lilija,
S draſežena mjes róžemi,
Knjes Jefuſ mi tež wuſwoli,
W wěnzu město mjes wſchěmi,
Ja proſchu to, ach, prózui ſo!
Tež tajku draſtu dōſtacž,

We kotrejž ty ſi Jeſužom by,
Mohl w Božim raju woſtacž.

Nalika praji:

Kač rjenje tak, o, wonja wſchaf,
Hdyž keſeju ja nalika,
Mje we wěnzu cžui a ſam ſo hnuj,
So hréch wot tebje cžeka,
Budž ſprawna wſcha a luboſna,
Kaž k cžesczi to cži ſluſha,
Dha kraſnje tu daſch k wonjenju,
B'džesč ſbóžna, luba duſcha.

Njeſapomnicžka praji:

"Njeſapomní mje", ja ſluſchu cže,
So woſtak moje mjeni,
Hdyž we wěnzu ty, mje widžał ſy,
Njeſapomní Khrysta jeno,
Kiz hnuđu ma, hréch wodawa,
A cžekuň wěnzu cži dawa.
Tón praji tak: Hlaj, duſcha wſchaf
Ja ſym twój hród a ſkala.

Selene wopjeńka praja:
To namakaſch tu, w wěnzu maſch
Ty wopjeńka selene,
Ach, hladaj ty tež na nje wſchě,
So był, kaž wot nich jene.
Budž ſwěrny, wſchaf kſhesczijan tak,
A wér do Khrysta ſwěru,
Da wostanjesch ſeleny tež,
A pſchiūdžesč k Božom měru.

Teutſcher w Poriſhizach.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

Schtwórk mějſche pſchedſkydſtwo ſerbſkeho knihowneho towařſtva w Budyschinje poſedženje. Knies pſchedſyda, farař rycerž Jakub, wotewri ſhromadžiſnu a poſtrowi ſhobuſtawu pſchedſkydſtwo, kotrež běchu ſo w połnej liczbje ſechli. S radoſcžu móžesche ſo wot poſklađnika ſjewicž, ſo je pſchi wobſamkjenju ſlicžbowanja ſańdže-neho lěta rjanh ſbyt w poſklađniž ſwoſtał. Wo wudajomnych knihach wo "ſlubijenym kraju" ſo rěczeſche. Wone w haprleji wukhadžea a Sſerbia je w naſečzu doſtanu. S rjanymi wobraſami pýſchene budža nadžiomne ſubých Sſerbów ſajimowacž, hdyž budža w duchu do teho kraja ſtupicž, hdžež je naſch ſbóžnik kſhodžil k naſhemu wumoženju a wěčnemu ſbožu. Tež hižo na pſchichodne lěto ſebi roſpominachmy, kajke knihe lubym Sſerbam podamž. Tak ma naſche knihowarſtwo pſchezo ſwój wazný nadawč we wocžomaj, naſch lud ſ dobrohmi nabožnymi knihemi ſastaracž.

Sańdženu ujedželu džeržesche w Minačaſkim hoſćenzu knies koniſtorialu radicžel Dibelius pſchednoschť "wo evangeliſkim hibanju w Awſtriskej." Wjedro běſche rano khetro ſcherilo. Popołduju pač ſo njebojo roſjaſni a rjana ſhromadžiſna ſo nańdže. To wosſewjenje, ſo chze cžesczony rěcznik ſam ſe ſwojeho naſhonjenja powjedacž, běſche ludži wabiło. S rjanymi pſchi-ſklađami ſa žiwenje pýſchenný pſchednoschť mózny ſacžiſhcz na poſlucharjow cžinjesche. Sa evangeliſke hibanje w Awſtriskej ſo w ſhromadžiſne 100 hrinow naſbéra.

W ſmecžkezach ſo hotuja, evangeliſku kapalu natwaricž. Komitej je proſtow roſpóžlał, w kotrejž evangeliſkich Sſerbów wo dary ſa tónle tvar prožy.

Wýſchnoſež je khezorſtowowemu ſejmej nowy ſakoniſki načiſt dla powjetſchenja lódžtwa pſchedpoſožila. Wýſchnoſež praji, ſo je naſche lódžtwa pornjo druhim wulkomožam pſche-male. S přenjeho wurađenja, kotrež je ſo w ſejmje mělo, njeje pýſnač, hacž budže ſo tónle ſakon wot ludowych ſastupje-rjow pſchiwacž. Zentrumſka strona, kotaž roſtiſuje, hiſheče dwělowaza ſteji. Nowy ſakon wſchaf ſebi wulke wopory wot luda žada. Na druhim boku pač dyrbimy tež, hdyž čzemý wulkomž na morju byž, ſo ſ druhimi ludami měricž móz. To ſmy tola nětko ſažo pýſnali, hdyž ſo Jendželčenjo ſhroblichu, němſte lódže w afriſkim morju pſchedpýtowacž.

— Wójna w Afrižu dale traſe. Jendželčenjo wſchudže, hdžež do prědka džeja, poraženje poczeſpja. Šda ſo bjes dwěla byž, ſo budža buram podležecž. Pſchi tym wſchém ſo jendželčenjo hordacžam wo dobycžu džije a lud je tak njerouſumny, ſo ſwojim ministram wěri, kiž ſ hordy mi rěčemi lud ſaſlepua. Šrudne je, ſo tuczi ludžo wjazy ſwědomija nimaja a pſchezo wjazy krwě pſcheliwaja. Cžim dlěhe budža ſo hordicž, cžim wjetſcha budža hańba, hdyž budža Jendželčenjo tola ſkončnje burow wo měr pnožycž dyrbjecž a zylk jendželčiſti lud budže ſ tym ſwoju dotalnu naſladnoſež ſhubicž.

Šwěrny ſlužobník.

General baron ſ Dyhern bu w bitwje pola Bergena 13. haprleje 1759 ſmjertnje ſranjeny. Lekarjo žaneje nadžije wjazy njemějachu. Schtož pač ſebi woni njeſwěrjachu wuprajecž, to ſwěri ſebi ſwěrny ſlužobník. "Knies generalo", rjefny wón, "hotujcze ſo, prjecž dže!" "Njecham ničvo wo tym ſlužbecž", běſche ſurowe wotmolwjenje. "Alle, knies generalo", ſnapſhécziwi njebojaſny ſlužobník, "žym ja hdy we waſchej ſlužbie njeſwěrny był?" "Né, ně", wotmolwi khor, "ale ſchto chze tole praschenje?" "Nó", wotmolwi ſlužobník, "potom by moja prěnja a najwjetſcha njeſwěrnoſež była, hdy bych ſo w tuthch waſchich poſlednich wokomiknjenjach njechal wo waſchu duſchu ſtaracž; to by njeſwěrnoſež była, fotruž njebych pſched Bohom na ſudnym dniu, ani pſched wami ſamymi, ani pſched waſchej ſwěrnej macžerju ani ſam pſched mojim ſwědomnjom ſamowicž mohl! Dofelž druſh ſo boja, wam to prajecž, dyrbju ja to cžinicz. Haj, wý ſtejicž pſched wrotami wěčnoſež a njemžecze ſo wokomika komdžicž! Poſczelež po duchowneho, fotryž waſ pſchihotuje!"

Tele ſlowa generała hnijachu. Wón temu ſwěrnenemu člowjeku ruku da, fotryž ſo ſa duchowne ſbože ſwojeho kniesa tež pſches row ſtarasche, žadasche ſebi duchowneho a wumrje wjeſely we wérje do ſesom Khrysta.

Neschto k roſpominanju.

Wjeſela ſu naſche kſhidla, boſoſe naſche wotnohi.

Kſhesczijan a ſwět.

Kſhesczijan we ſwěcze je kaž lódž na morju. Lódž ſo pod-nuri, niz hdyž lódž do wody pſchiūdže, ale hdyž woda do lódže pſchiūdže. Tak tež kſhesczijan, wón ſo podnuri, niz hdyž je wón we ſwěcze žiwý, ale hdyž je ſwět we nim žiwý.

Dobrowolne ſmilne dary ſa wbohe hlódne džecži w Afrižu w Sſerbach naſdate:

	Dotal nahromadžene: 2747 hr. 62 np.
S Rakečanskeje woſhady	11 = =
S Wulkeho Dažina	2 = =

Hromadže: 2760 hr. 62 np.

W mjenje wbohich hlódnych džecži praji džak

Gólež, redaktor.

Daliſche dobrowolne dary ſa wbohe armeniſke ſyrotu:

S Hodžijskeje woſhady (w "Miž. Póſle" hižo kwitowane):	
N. N. ſ Hodžija	3 hr.
Würgacž ſ Hornjeho Hunjowa	1 =
B. ſ Br.	2 =
F. ſe Ž.	2 =

Hromadže: 8 hr.

W mjenje wbohich ſyrotow praji wntrobný džak

Gólež, redaktor.

"Pomhaj Bóh" njeje jenož pola kniesow duchownych, ale tež we wſchěch pſchē-dawařnach „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtacž. Na ſchitwórce ſieta placzi wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pſchedawaju.